

כאן ועכשיו

שיחת אפק 18 נשאים אקטואליים

חקירת הדלפת החומרים מפרשת שדה תימן

ביום שני, ה-3 בנובמבר 2025, עצרה משטרת ישראל את הפרקליטה הצבאית הראשית, האלופה יפעת תומר-ירושלמי, בחשד למעורבותה בהדלפת חומרי חקירה מפרשת ההתעללות החמורה בשדה תימן. בנוסף אליה נעצר התובע הצבאי הראשי לשעבר, אלוף-משנה מתן סולומש. בימים אלו נמשכת חקירה של קצינים נוספים בפרקליטות הצבאית במסגרת הפרשה.

לאור האירועים ועל אף שהנושא מצוי בחקירה וטרם ידועים כלל פרטים, חשוב שתקיים שיח עם פקודיך על מנת לדייק בעובדות, לייצר בהירות ביחס לאירועים ולהדגיש את המצפן הערכי של צה"ל. לפניך רקע לאירועים ודגשי הסברה מרכזיים לשיחה עם חייליך בנושא.

דגשים פיקודיים לשיחה

- ערכי רוח צה"ל מהווים את המצפן הערכי לאורו פועלים חיילי צה"ל ומפקדיו. הם מגדירים את אופן הפעולה הראוי של כלל המשרתים בצה"ל, בכל המערכים ובכל הדרגים – מראשון החיילים ועד אחרון המפקדים.
- המעשים שנחשפו בימים האחרונים ומיוחסים לפצ"רית, לתובע הצבאי הראשי לשעבר ולקצינים נוספים, מנוגדים לערכי צה"ל ומעידים על כשל חמור. על אף שטרם התבררו כלל הפרטים, ידוע כי במסגרת האירועים נעשה שימוש במידע פנימי מהחקירה שהודלף לפרסום בתקשורת וכן כי לאורך תקופה ארוכה בה התנהלה החקירה לא נמסר דיווח אמת.
- הפרשה פגעה באמון הציבור בצה"ל ובמערכות המשפט שלו, ובשמו הטוב של צה"ל בעולם. היא חשפה ליקויים חמורים בתפקוד הקצינים המעורבים בפרשה, פגעה בהליך המשפטי התקין ובאמונם של משרתי צה"ל במערכת החוק הצבאית.
- האירועים מדגישים בפנינו כי הקפדה על פעולה ערכית היא חיונית למימוש מיטבי של כל משימה הניצבת בפנינו. היא שומרת על דמותנו כמשרתים ועל דמותו של צה"ל כגוף מקצועי, ערכי וממלכתי.
- ההדלפה, וכן אירועי ההתעללות בשדה תימן הן פרשות שעודן מצויות בהליכי חקירה ובהליכים משפטיים. התחקור והבדיקה הם אבן-יסוד בפעולתו של צה"ל כצבא מקצועי ובאחריות הנדרשת מאנשיו, והם חיוניים לשיפור וללמידה.
- צה"ל הוא צבא העם, המגייס לשורותיו חיילות וחיילים בשירות חובה – הקפדה על פעולה ערכית חיונית לשמירה על אמונה של החברה הישראלית כי בניה ובנותיה מצויים בידיהם של מפקדים הראויים לכך.
- הפרקליטות הצבאית היא מוסד חיוני ומקצועי, המסייע למפקדי הצבא לשמור על דמותו ומקצועיותו של צה"ל ועל פעולתו לפי החוק. הפרקליטות גם עומדת בחזית הזירה המשפטית הבינלאומית, ומסייעת לצה"ל לשמור על חופש הפעולה שלו בכדי לממש את ייעודו. על אף המעשים החמורים שנחשפו, נזכור כי בפרקליטות הצבאית משרתים קצינים וחיילים רבים, שלא דבק בהם רבב, והם מבצעים את תפקידם החשוב בשליחות, במסירות ובמקצועיות וכי המעשים החמורים מיוחסים לקצינים בודדים ואינם משקפים את נורמות ההתנהגות והלך הרוח ביחידה.
- לפרשת ההדלפה מתלווה שיח ציבורי ער המתאפיין בהתבטאויות אלימות המופנות למשרתי צה"ל בפרקליטות הצבאית, שיח שהתגבר נוכח מעצר הפצ"רית והתובע הצבאי הראשי לשעבר. אמירות אלה חורגות מגבולות השיח הראוי ויש להוקיען.
- ברשתות החברתיות ובתקשורת מופץ מידע רב על הפרשה שלעיתים אינו מדויק בעובדות. נצרוך מידע אך ורק ממקורות רשמיים, נזכור כי בהיותנו לובשי מדים אנחנו מייצגים את צה"ל, ונשמור על הממלכתיות הצבאית בכל התבטאות, גם במרחב הרשתי.

כאן ועכשיו

שיחת אפקד 18 נשאים אקטואליים

חקירת הדלפת החומרים מפרשת שדה תימן

השתלשלות האירועים:

- עם פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל' הוקם בבסיס שדה תימן מתקן כליאה לעצירים ביטחוניים מעזה, ביניהם מחבלים שהשתתפו במתקפת ה-7 באוקטובר. במתקן המעצר פועל 'כוח 100' – כוח התערבות לטיפול במצבי קיצון שעלולים להתפתח במתקן הכליאה, המורכב מחיילים בסדיר ובמילואים.
- בסוף יולי 2024 עיכבו חוקרי מצ"ח מספר חיילי מילואים מכוח 100, בחשד להתעללות בעצירים הכלואים במתקן הכליאה. הם הועברו למעצר במחנה בית-ליד.
- בעקבות המעצרים, הגיעו אזרחים רבים להפגין מול בסיס שדה תימן ולמחות על פעולת צה"ל והפרקליטות הצבאית הראשית, ובהמשך פרצו לבסיס עצמו, ביניהם גם חברי כנסת ושרי ממשלה. באותו הערב התקיימו הפגנות גם מול מחנה בית-ליד בו היו עצורים החיילים, ובשיאן פרצו אזרחים גם לבסיס זה ולמבנה בית הדין הצבאי, התעמתו עם כוחות האבטחה שבתוכו, והפריעו לפעילות התקינה של הבסיס. בעקבות הפגיעה בתשתיות ההגנה של המחנה, נאלץ צה"ל להסיט כוחות ממשימות מבצעיות לצורך הגנת הבסיס. האירועים לוו במחאות וביטויי אלימות של אזרחים שהופנו כלפי משרתי צה"ל בפרקליטות הצבאית.
- בחודש אוגוסט 2024, כשבוע לאחר המעצרים, פורסמו בתקשורת קטעים מסרטוני מצלמות האבטחה של בסיס שדה תימן, המתעדים לכאורה את המעשים בגינם נעצרו החיילים. במהלך אותו החודש שוחררו החיילים ממעצר. בחודש מאי 2025 פורסמו בתקשורת קטעים ארוכים יותר של סרטוני האבטחה.
- ב-19 בפברואר 2025, הוגשו כתבי אישום כנגד חמישה מחיילי 'כוח 100'. החיילים נאשמים בעבירות של התעללות בנסיבות מחמירות ובגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. כתבי האישום כנגד החיילים עודם תלויים ועומדים, וההליך המשפטי לגביהם טרם הושלם.
- לאחר פרסום הסרטונים החלה מחאה ציבורית בדרישה לחקור את מקורם ואת זהותם של מי שהדליף חומרים מחקירה שעודה מתנהלת, מחאה שלווה בהתבטאויות קיצוניות כלפי קציני צה"ל. בדיקה שהתנהלה על ידי הפרקליטות הצבאית ובליווי גורמים במשרד המשפטים, קבעה כי גורמים רבים היו חשופים לסרטון, וכי לא ניתן לקבוע את מקור ההדלפה – עמדה זו הוצגה גם לרמטכ"ל, לשר הביטחון ולבג"ץ.
- בשבוע שעבר, ערך שב"כ בדיקת פוליגרף לקצינה בפרקליטות הצבאית, כחלק מהליך שגרתי במסגרת מועמדותה לקידום. בבדיקה התגלו ראיות חדשות, שקשרו קצינים בפרקליטות הצבאית להדלפה. הפצ"רית התפטרה מתפקידה ב-31 באוקטובר, וציינה במכתב ההתפטרות כי הדלפת חומרי החקירה נעשתה בידיעתה ובאישורה.
- בלילה שבין ראשון ושני עצרה המשטרה את האלופה תומר-ירושלמי וכן את התובע הצבאי הראשי לשעבר אל"ם סולומש, בחשד למעורבותם בפרשה, לצד המשך חקירת הפרשה.
- ביום שלישי, 4 בנובמבר, מינו הרמטכ"ל ושר הביטחון את עו"ד איתי אופיר, לשעבר היועץ המשפטי של מערכת הביטחון, לתפקיד הפרקליט הצבאי הראשי.